

מקבלי קצבת נכות כללית
כדאי מאוד לצאת לעבוד

המוסד לביטוח לאומי
הביטחון האישי שלך ושלי
www.btl.gov.il

כדאי מאוד לצאת לעבוד

הכל אודות החוק המשופר למקבלי קצבת נכות כללית

"ועדת לרון" הוקמה כדי לבחון את שילובם של אנשים עם מוגבלויות בשוק העבודה. לאור המלצות הוועדה, החל ב- 1.8.09 יתוקן חוק הביטוח הלאומי, במטרה לשפר את התנאים של מקבלי קצבת נכות שיוצאים לעבוד.

עיקרי התיקון

1. אם נקבעה לך דרגת אי-כושר יציבה, לא תיבדק מחדש עם צאתך לעבודה.
2. הסכום הכולל שתקבל מעבודה ומקצבה, יהיה תמיד גבוה יותר מסכום הקצבה בלבד. לכן ככל שתרוויח יותר מעבודה, כך הכנסותיך הכוללות יגדלו.
3. תמשיך לקבל הטבות נלוות על-פי הכללים שנקבעו.
4. רשת ביטחון למשך שלוש שנים - אם תפסיק לעבוד או אם הכנסותיך יופחתו, תוכל לחזור ולקבל קצבת נכות כמו שקיבלת קודם, ללא בדיקות נוספות.
5. אם בחודש יולי 2009 תקבל קצבת נכות ויהיו לך הכנסות מעבודה, תקבל קצבה לפי החוק החדש, רק אם תבחר בכך.
6. על-פי החוק קיימת קצבה חדשה - "קצבת עידוד". קצבה זו תשולם במקום קצבת הנכות, למי שהכנסתו מעבודה עולה על הסכום שנקבע בחוק. בכך יישמר העיקרון, לפיו הסכום הכולל שתקבל מעבודה ומקצבה יהיה תמיד גבוה יותר מקצבת נכות בלבד.

לידיעתך, התיקון בחוק משפר את התנאים של מי שיוצא לעבוד, ואינו פוגע בזכויות של מי שלא עובד.

שיקום מקצועי

אם אתה רוצה לצאת לעבוד, או אם אתה עובד ורוצה לבדוק אפשרויות תעסוקה נוספות, שירותי השיקום המקצועי של המוסד לביטוח לאומי עומדים לרשותך. מידע מפורט בעמוד האחרון.

ב-1.8.09 החוק המשופר מתחיל לעבוד לטובתך

על-פי התיקון לחוק, אם אתה מקבל קצבת נכות וגם עובד, הסכום הכולל שתקבל מקצבת נכות ומעבודה, יהיה תמיד גבוה יותר מסכום הקצבה.
המסקנה: שווה לך לצאת לעבוד ובכך להגדיל את הכנסותיך.

אם התחלת לעבוד מ-1.5.09 ואילך, ושולמה לך קצבת נכות שנה לפני כן - ימשיך המוסד לשלם לך את סכום הקצבה שקיבלת לפני שהתחלת לעבוד עד 1.8.09. לכן כבר עכשיו כדאי לך להתחיל לעבוד.

■ צא לעבוד ותמשיך לקבל קצבת נכות

החוק המתוקן מביא איתו בשורות חדשות בכל הקשור להמשך תשלום קצבת נכות למי שיוצא לעבודה. אם בעבר, בעקבות הכנסה נוספת של מספר שקלים, היית עלול לאבד את זכאותך לקצבה, כולה או חלקה, מעכשיו הקצבה תופחת באופן הדרגתי, **אך בכל מקרה הסכום הכולל מקצבה ומעבודה יהיה תמיד גבוה יותר מסכום הקצבה בלבד.**

■ יצאת לעבוד - מה יקרה עם הזכויות הנוספות שלך

כל עוד אתה זכאי לקצבת נכות, היציאה לעבודה אינה פוגעת בהטבות הבאות -

- 1. תוספת עבור בן זוג ו/או ילדים (תוספת תלויים)** - תוספת זו ניתנת למקבל קצבת נכות עבור שני ילדים ובן זוג (אם הכנסתו של בן הזוג נמוכה מ-4,519 ש"ח). תוספת תלויים מלאה עבור בן זוג היא 1,040 ש"ח ועבור כל ילד היא עד 832 ש"ח.
- 2. קצבה חודשית נוספת (קח"ן)** - ניתנת לבעלי קצבת נכות בדרגת אי כושר בשיעור 75% ויותר ונכות רפואית מ-50% ויותר. סכום הקצבה הנוספת הוא בין 224-331 ש"ח לחודש.
- 3. הטבות נלוות** - מקבל קצבת נכות זכאי למכלול של הטבות נלוות בתחומים רבים. בין היתר הוא עשוי להיות זכאי להנחה בארנונה, להנחה בתחבורה הציבורית ולהשתתפות בשכר דירה, בהתאם לכללים שנקבעו על-ידי הארגונים שנותנים את ההטבות.

חדש: קצבת עידוד

קצבת עידוד מחליפה את קצבת הנכות, ומשולמת באופן אוטומטי למי שעובד ועונה על שני התנאים האלה -

א. הוא קיבל קצבת נכות במשך 12 חודשים רצופים לפחות.

ב. הכנסתו מעבודה עולה על סכום שנקבע בחוק. סכום זה אינו אחיד, והוא נקבע לפי חומרת הליקוי הרפואי ותקופת הזכאות לקצבת נכות:

- הסכום שנקבע בחוק לאדם עם לקות חמורה * ו/או לאדם עם זכאות ממושכת ** הוא 60% מהשכר הממוצע, כלומר 4,757 ש"ח לחודש, נכון למאי 2009.
- הסכום שנקבע בחוק לכל השאר הוא 45% מהשכר הממוצע, כלומר 3,568 ש"ח לחודש, נכון למאי 2009.

***לקות חמורה:** מי שנקבעה לו נכות רפואית בשיעור 70% לפחות, או נכות רפואית בשיעור 40% עקב פיגור שכלי או מוגבלות נפשית (לפי סעיף 33 במבחנים הרפואיים).
****זכאות ממושכת:** מי שהיה זכאי לקצבה במשך חמש שנים (60 חודשים) לפחות, במהלך שבע השנים שקדמו לתאריך 1.8.09.

■ כשאתה מקבל קצבת עידוד, מה קורה להטבות הנוספות שלך?

1. **תוספת עבור בן זוג ו/או ילדים (תוספת תלויים)** - תופחת באופן הדרגתי החל מהכנסה מעבודה בסך 7,762 ש"ח.
2. **קצבה חודשית נוספת (קח"ן)** - שנה מהיום שבו תתחיל לקבל קצבת עידוד, הקצבה החודשית הנוספת תופחת בהדרגה במשך ארבע שנים באופן הבא:

התקופה	אחוז זכאות לקח"ן
שנה ראשונה	100%
שנה שנייה	75%
שנה שלישית	50%
שנה רביעית	25%

3. **הטבות נלוות** - בשלוש השנים הראשונות לא יחול שינוי בזכאותך להטבות נלוות. בתום שלוש שנים, ההטבות יינתנו באופן יחסי לגובה הקצבה.

שים לב,
אי אפשר לקבל קצבת נכות וקצבת עידוד ביחד!

■ כך מחושבת הקצבה (נכות או עידוד)

הקצבה תופחת באופן הדרגתי ככל שהכנסותיך מעבודה יגדלו, ובכל מקרה ככל שהכנסתך מעבודה תהיה גבוהה יותר, כך הכנסתך הכוללת (מעבודה ומקצבה) תגדל.

לפניך דרגות ההפחתה מן הקצבה בהתאם לגובה ההכנסה (נכון למאי 2009):

ההכנסה מעבודה	סוג הקצבה	שיעור הניכוי מהקצבה	סכום הניכוי המצטבר מהקצבה
1. על סכום הכנסתך מעבודה שעד 1,665 ₪ (עד 21% מהשכר הממוצע)	נכות	0%	0 ש"ח
2. על סכום הכנסתך מעבודה שמ- 1,666 ₪ ועד 1,982 ₪ (מעל 21% ועד 25% מהשכר הממוצע)	נכות	10%	עד 31.7 ₪
3. על סכום הכנסתך מעבודה שמ- 1,983 ₪ ועד 3,568 ₪ (מעל 25% ועד 45% מהשכר הממוצע)	נכות	30%	מ- 32 ₪ עד 507.5 ₪
4. על סכום הכנסתך מעבודה שמ- 3,569 ₪ ועד 4,757 ₪ (מעל 45% ועד 60% מהשכר הממוצע)	קבוצה א' - נכות	30%	מ- 507.8 ₪ עד 864.2 ₪
	קבוצה ב' - עידוד		
5. על סכום הכנסתך מעבודה שמ- 4,758 ₪ ועד 5,391 ₪ (מעל 60% ועד 68% מהשכר הממוצע)	עידוד	30%	מ- 864.5 ₪ עד 1,054 ₪
6. על סכום הכנסתך מעבודה שמ- 5,392 ₪ ועד 7,373 ₪ (מעל 68% ועד 93% מהשכר הממוצע)	עידוד	40%	מ- 1,054 ₪ ועד 1,847 ₪
7. על סכום הכנסתך מעבודה מ- 7,374 ₪ ועד הסכום המרבי המזכה בקצבה (מעל 93% מהשכר הממוצע)	עידוד	60%	מ- 1,847 ₪ וכל עוד קיימת זכאות לקצבה

*** קבוצה א' - בעלי לקות חמורה וזכאות ממושכת**
קבוצה ב' - כל השאר

דוגמה 1: אם קיבלת קצבה מלאה בסך 2,081 ש"ח והתחלת להרוויח 2,800 ש"ח, כך יחושב סכום קצבת הנכות המגיע לך:

סכום ההכנסה מעבודה	סכום ההכנסה ליניוי	שיעור הניכוי מהקצבה	סכום הניכוי מהקצבה
עד 1,665 ש"ח		0%	0 ש"ח
מ- 1,666 ש"ח ועד 1,982 ש"ח	317 ש"ח	10%	31.7 ש"ח
מ- 1,983 ש"ח ועד 2,800 ש"ח	818 ש"ח	30%	245.4 ש"ח
		סך הניכוי מהקצבה	277.1 ש"ח

1,804 ש"ח = 2,081 ש"ח - 277.1 ש"ח

תקבל קצבת נכות בסך 1,804 ש"ח.

מכאן שסך כל הכנסותיך מקצבת נכות ומעבודה יהיה 4,604 ש"ח = 1,804 ש"ח + 2,800 ש"ח.

דוגמה 2: אם קיבלת קצבת נכות בסך 2,081 ש"ח במשך 12 חודשים, והתחלת להרוויח 5,000 ש"ח, תקבל קצבת עידוד, שתחושב כך:

סכום ההכנסה מעבודה	סכום ההכנסה ליניוי	שיעור הניכוי מהקצבה	סכום הניכוי מהקצבה
עד 1,665 ש"ח		0%	0 ש"ח
מ- 1,666 ש"ח עד 1,982 ש"ח	317 ש"ח	10%	31.7 ש"ח
מ- 1,983 ש"ח עד 5,000 ש"ח	3,018 ש"ח	30%	905.4 ש"ח
		סך הניכוי מהקצבה	937.1 ש"ח

1,144 ש"ח = 937.1 ש"ח - 2,081 ש"ח

תקבל קצבת עידוד בסך 1,144 ש"ח

מכאן שסך כל הכנסתך מקצבת עידוד ומעבודה יהיה 6,144 ש"ח = 5,000 ש"ח + 1,144 ש"ח.

לשירותך, באתר האינטרנט של הביטוח הלאומי www.btl.gov.il קיים מחשבון, באמצעותו תוכל לבדוק באופן משוער את סכום הקצבה המגיע לך על-פי חוק לרון.

■ צא לעבוד וקבל "רשת ביטחון"

עד 36 חודשים

אם הפסקת להיות זכאי לקצבת נכות, והתחלת לקבל קצבת עידוד, תהיה זכאי לרשת ביטחון למשך 36 חודשים:

- אם תפסיק לעבוד - תקבל בחזרה באופן אוטומטי את קצבת הנכות, כמו שקיבלת לפני שהתחלת לעבוד.
- אם בתקופה שקיבלת קצבת עידוד הכנסתך ירדה, כך שאתה זכאי שוב לקצבת נכות - תקבל באופן אוטומטי את קצבת הנכות, שתחושב בהתאם להכנסתך.

אחרי 36 חודשים

- אם תפסיק לעבוד לאחר 36 חודשים מיום שהפסקת לקבל קצבת נכות - תיבדק מחדש זכאותך לקצבת נכות.
- אם תרוויח פחות, כך שאתה עשוי להיות זכאי לקצבת נכות - תיבדק מחדש זכאותך לקצבת נכות.

הכל מתחיל מדרגת אי-הכושר שלך

לנכה שאינו עובד - סכום קצבת הנכות מחושב לפי דרגת אי-הכושר. דרגת אי-הכושר נקבעת על-ידי פקיד התביעות של המוסד לביטוח לאומי, לאחר שהתייעץ עם רופא ועם פקיד שיקום. דרגת אי-כושר קובעת באיזו מידה המצב הרפואי פגע ביכולת של האדם לעבוד ולהשתכר.

על-פי התיקון לחוק נקבעו ארבע דרגות אי-כושר: 60%, 65%, 74% או 100%.

■ דרגת אי-הכושר משפיעה על הקצבאות וההטבות שלך

1. ככל שדרגת אי הכושר גבוהה יותר, סכום הקצבה ההתחלתי גבוה יותר. כך לדוגמה, אם נקבעה לך דרגת אי-כושר בשיעור 74%, ואתה מרוויח עד 3,680 ש"ח-תקבל קצבה בשיעור 74% מהקצבה המלאה.
2. **קצבה חודשית נוספת** תשולם רק למי שדרגת אי הכושר שלו היא 75% או 100%.
3. מקבל קצבת נכות זכאי למכלול של **הטבות נלוות** בתחומים רבים. דרגת אי-הכושר משפיעה על עצם הזכאות להטבות אלה ועל גובה ההטבה.

על פי החוק המשופר, מי שנקבעה לו דרגת אי-כושר יציבה (מלאה או חלקית), לא ייבדק מחדש עם צאתו לעבודה, עד שייקבעו כללים (תקנות) בהתייעצות עם הכנסת.

שיקום מקצועי

רוצה לעבוד זקוק לעזרה? אנחנו כאן בשבילך.

- אם אתה רוצה לצאת לעבוד לראשונה
 - אם עבדת בעבר ואתה רוצה לחזור למעגל העבודה
 - אם אתה עובד במשרה חלקית, זקוק למימוניות נוספות כדי שתוכל להגדיל את משרתך
 - אם אתה עובד בעבודה בלתי מקצועית ומרגיש שאתה מסוגל ליותר
- עובדי השיקום של המוסד לביטוח לאומי, יוכלו לסייע לך בהשתלבות בעבודה במגוון דרכים.

שירותי השיקום בביטוח הלאומי ניתנים על-ידי עובדים סוציאליים שמייעצים לך בכל הנוגע לבחירת מקצוע מתאים ולהשתלבות בעבודה. ההזדמנות לשיקום מקצועי מתאפשרת לך במסגרת החוק, והיא ניתנת לך **בנוסף** לקצבת הנכות.

מה כוללים שירותי השיקום?

- ייעוץ והכוונה לשילוב תעסוקתי, כולל סיוע בהשמה בעבודה.
- הכנת תוכנית שיקום שמתאימה לכישוריך ולמגבלותיך.
- מימון שכר הלימוד בתקופת ההכשרה המקצועית/ הלימודים.
- אם אתה מקבל קצבת נכות חלקית, תהיה זכאי בתנאים מסוימים, לדמי שיקום, למימון הוצאות נסיעה ולסיוע במימון הצידוד הדרוש לביצוע תוכנית השיקום.

לידיעתך,

שירותי השיקום של המוסד לביטוח לאומי ניתנים לאנשים המתאימים לעבודה בשוק הפתוח. אם אתה מתאים לעבודה מוגנת או נתמכת, תופנה לשירות המתאים במשרד הרווחה או במשרד הבריאות.

אתה מוזמן לפנות למחלקת השיקום בסניף המוסד לביטוח לאומי באזור מגוריך, כדי לבדוק את תוכנית השיקום המתאימה לך, שתאפשר לך להשתלב בעבודה.

כל האמור בלשון זכר מכון גם לנשים.

בהוצאת המוסד לביטוח לאומי, הסברה ויחסי ציבור
הפקה: לשכת הפרסום הממשלתית ■ סימן החוברת: ח"ה 36
ירושלים, אייר התשס"ט, מאי 2009